

Tax administration without borders

J.A.R. van Eijsden ; S.A. Verhage

22 Tax administration without borders

In november 2009 is door Ernst & Young het rapport 'Tax administration without borders' uitgebracht.¹ Het rapport maakt duidelijk dat het fiscale landschap, als het gaat om de relatie tussen belastingautoriteiten en belastingplichtigen, drastisch aan het veranderen is. In het rapport wordt uitgebreid stilgestaan bij deze veranderingen. Naar aanleiding van dit rapport heeft de redactie van het Fiscaal Tijdschrift Vermogen aan ondergetekenden gevraagd een artikel te schrijven over de zaken die hierin besproken worden. In dit artikel wordt ingegaan op het veranderende wereldwijde fiscale landschap en wordt toegelicht hoe de belastingautoriteiten inspelen op deze veranderingen en maatregelen nemen om de belastinginkomsten te stabiliseren.

1. Algemene trends die het fiscale landschap veranderen

In algemene zin kunnen er vier trends onderscheiden worden die het fiscale landschap veranderen. Deze trends vormen direct een uitdaging voor belastingdiensten wereldwijd. Welke trends zijn dit eigenlijk? Een van de oorzaken van het veranderende fiscale landschap is de toename van globalisering. Bedrijven en particulieren zijn veel minder nationaal gericht en opereren steeds vaker grensoverschrijdend. Dat is de eerste trend.

De tweede trend is de veranderde en veranderende economie. Enerzijds is er een wereldwijde economische crisis en anderzijds bloeien er (nog steeds) economieën op (denk aan een land als India). Regelgevend beleid wordt herzien waarbij de zakenwereld opnieuw wordt ontdekt, industrieën opnieuw worden afgebakend en nieuwe markten worden gecreëerd. De wereldeconomische groei wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door deze opkomende markten, de zogenoemde 'emerging markets'. Voorts heeft een verschuiving van de Fortune Global 500 plaatsgevonden. 's Werelds twee grootste economieën, de US en Japan, waren in 2000 verantwoordelijk voor 57% van de Fortune Global 500 ondernemingen. Maar sinds 2009 is dit percentage gedaald naar 42%. China kent daarentegen een toename van het aantal *Fortune Global 500*-ondernemingen. Het aandeel van China steeg tot 7% in 2009 ten opzicht van 2% in 2000. Ook Brazilië en Venezuela, landen die representatief zijn voor de 'emerging markets', zijn sinds kort toegetreden op de lijst van landen waar Fortune Global 500 ondernemingen zich vestigen.²

1 Dit rapport is te vinden op de website van Ernst & Young: [http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/Tax_administration_without_borders_NL/\\$FILE/brochure_tax_administration_without_borders.pdf](http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/Tax_administration_without_borders_NL/$FILE/brochure_tax_administration_without_borders.pdf).

2 Tom Neubig, Tiffany Young & Barbara Angus, 'The changing

landscape of headquarter locations and headquarter taxation of Fortune 500 companies', Bureau of National Affairs, *Daily Tax Report*, 2 November 2009.

In de derde plaats kan de snelle opeenvolging van wet- en regelgeving worden genoemd. Afgelopen jaar is het toneel geweest van een verbijsterende reeks van belastingwetgeving, regelgevende hervormingen en een inspanningstoename op het gebied van belastinginvordering in vrijwel elke jurisdictie op de wereld. Naar onze mening zal het tempo van deze veranderingen alleen maar toenemen.

Ten slotte valt te constateren dat ook de belastingautoriteiten veranderen. De belastingdiensten over de hele wereld worden geconfronteerd met de vraag hoe om te gaan met de globalisering. Hoe pas je de fiscale wetgeving hier op aan en hoe pas je die wetgeving toe? Dit heeft immers consequenties voor de concurrentiepositie en het vestigingsklimaat. Voorts heeft de economische crisis effect op de belastinginkomsten. Als gevolg hiervan worden belastingautoriteiten genoodzaakt om hun belastingmodellen bij te stellen teneinde om te kunnen gaan met bovengenoemde veranderingen en om de belastinginkomsten te stabiliseren. De vraag is op welke wijze belastingdiensten dit (kunnen) realiseren. Hierop zal in de volgende paragrafen nader worden ingegaan.

2. Welke maatregelen nemen belastingdiensten om zoveel mogelijk belastinggeld te ontvangen met zo weinig mogelijk middelen?

Belastingautoriteiten worden door het gebrek aan geld en middelen gedwongen om geschillen zo efficiënt en effectief mogelijk op te lossen. In dit kader kunnen de volgende trends worden onderscheiden:

1. belastingautoriteiten kijken op een andere manier aan tegen geschilbeslechting;
2. belastingdiensten gaan zelf de grens over; en

3. er is sprake van een hardere aanpak van onwettelijk en onwenselijk gedrag. Wij zullen deze trends hierna achtereenvolgens behandelen.

2.1 ***Belastingautoriteiten kijken op een andere manier aan tegen geschilbeslechting. Op drie manieren trachten belastingautoriteiten zo efficiënt en effectief mogelijk geschillen op te lossen.***

Traditionele vormen van geschilbeslechting worden aangepast en moderne vormen van geschilbeslechting worden ontwikkeld. Deze ontwikkeling is niet alleen te vinden in landen zoals de US, de UK, Australië en Nederland maar ook in opkomende markten zoals India. In India is een alternatieve vorm van geschilbeslechting (alternative dispute resolution) voorgesteld op het gebied van transfer pricing en internationale belastingaangelegenheden met als doel de lasten van eventuele procedures en boekenonderzoeken te beperken.³ Ook in China, Korea en andere landen in Azië worden moderne vormen van geschilbeslechting geïmplementeerd.⁴ In Nederland is mediation een voorbeeld van een moderne vorm van geschilbeslechting. Bij mediation worden partijen in staat gesteld om onder begeleiding van een mediator zelf tot een oplossing te komen zonder dat daar een rechter aan te pas komt.

Daarnaast wordt er door belastingautoriteiten steeds meer gezocht naar mogelijkheden om geschillen te voorkomen. Er vindt meer vooroverleg plaats. Zo is er ten aanzien van geschillen betreffende transfer pricing een toename van het aantal Advanced Pricing Agreements (APA) te zien. APA's bieden zo wel de belastingplichtige als de belastingautoriteiten meer zekerheid zeker indien zij worden afgesloten voor een periode die meerdere jaren betreft. APA's zijn reeds een bekend fenomeen in de ontwikkelde landen, maar de opkomst van APA processen is nu ook zichtbaar in landen zoals China, Korea, Maleisië en Singapore.⁵

Ook een andere manier van samenwerking tussen particulieren en bedrijven en belastingdiensten biedt de mogelijkheid om zo efficiënt en effectief mogelijk geschillen op te lossen. Nederland is daarin toonaangevend met de toepassing van horizontaal toezicht.⁶ Kenmerkend voor horizontaal toezicht is dat het zich richt op de toekomst in plaats van op het verleden. Op deze manier komen geschilpunten eerder aan het licht en bestaat de mogelijkheid om vooraf fiscale discussiepunten te bespreken en op te lossen. De Belastingdienst dient zich op te stellen als zorgvuldige en

rechtvaardige partner en de belastingplichtige dient zich transparant op te stellen en moet kunnen aantonen dat er sprake is van fiscale risicobeheersing.⁷ Maar Nederland staat hier niet alleen in. Australië, Canada, het Verenigd Koninkrijk en de Verenigde Staten, om enkele landen te noemen, hebben ook soortgelijk toezichtstelsel. Andere landen kijken momenteel met veel belangstelling naar het Nederlandse toezichtmodel; in dit kader valt Zuid-Korea te noemen.

2.2 ***Belastingdiensten gaan zelf de grens over***

Naast het feit dat bedrijven en particulieren steeds meer internationaal te werk gaan, is deze trend ook te zien bij belastingautoriteiten. Belastingdiensten gaan steeds vaker de grens over, omdat er meer samenwerking plaatsvindt tussen de belastingdiensten van verschillende landen.

De economische crisis heeft effect op de belastinginkomsten van landen. Belastingdiensten willen de belastinginkomsten stabiliseren en internationale informatie-uitwisseling biedt belastingdiensten de mogelijkheid om dit doel te bereiken. Ook volgens Litjens en Rutten⁸ lijkt informatie-uitwisseling in de tijd van economische crisis het middel bij uitstek om een einde te maken aan de vlucht van kapitaal uit Nederland.

De samenwerking tussen belastingdiensten uit verschillende jurisdicties uit zich op de volgende manieren.

Ten eerste is er sprake van een toename van informatie-uitwisseling tussen landen. In de landen waar informatie-uitwisseling reeds mogelijk is, wordt vaker informatie uitgewisseld. Deze toename in informatie-uitwisseling is onder meer het gevolg van het werk van internationale samenwerkingsverbanden en forums die het doel hebben om belastingautoriteiten te ondersteunen om meer informatie en kennis uit te kunnen wisselen. Het OECD Forum for Tax Administration, de Seven Country Working group on Tax Havens, de Study Group on Asian Tax Administration and Research (SGATAR), het Inter-American Centre of Tax Administrations (CIAT), de Caribbean Organisation of Tax Administrations en de Commonwealth Association of Tax Administrators (CATA) zijn voorbeelden van dergelijke samenwerkingsverbanden.⁹ Ook staat de stimulering van gegevensuitwisseling hoog op de agenda van de G-20¹⁰, de OESO en de

3 Ernst & Young's Tax Policy & Controversy Quarterly Briefing, November 2009, www.ey.com/tpcbriefing.

4 Tax administration without borders, blz. 6.

5 Tax administration without borders, blz. 6.

6 Voor het eerst geïntroduceerd in 2005.

7 J.I. de Groot RA CIA en mr. E.M.E. van der Enden, 'Verantwoording over interne beheersing onder Horizontaal toezicht', *WFR* 2010/375.

8 J.W.E. Litjens en M.H.H. Rutten, 'De stortvloed aan wet- en regelgeving over witwassen en zwart geld', *WFR* 2010/436.

9 Tax administration without borders, blz. 8.

10 G20 Summit: An Update on the Move to Greater Transparency and International Cooperation in Tax Matters.

Europese Commissie. De Europese Commissie publiceerde op 2 februari 2009 twee conceptrichtlijnen die een betere samenwerking tussen belastingautoriteiten ten doel hebben.¹¹ De twee conceptrichtlijnen betreffen een wijziging van de reeds bestaande richtlijnen 'Wederzijdse bijstand inzake de invordering van schuldvorderingen die voortvloeien uit belastingen, rechten en andere maatregelen' en 'Wederzijdse bijstand op het gebied van de directe belastingen en heffingen op verzekeringspremies', beter bekend als de Invorderingsrichtlijn respectievelijk de Bijstandsrichtlijn. De conceptrichtlijn tot wijziging van de Invorderingsrichtlijn geeft het kader waarbinnen lidstaten elkaar dienen bij te staan op het gebied van de invordering van een (belasting)schuld. De conceptrichtlijn tot wijziging van de Bijstandsrichtlijn heeft eenzelfde doelstelling, maar dan op het gebied van verkrijgen van de benodigde gegevens voor het vaststellen van de belastingschuld.¹²

De reeds bestaande mogelijkheden tot informatie-uitwisseling worden niet alleen geïntensiveerd, maar er komen ook steeds meer mogelijkheden bij. Steeds meer landen gaan informatie met elkaar uitwisselen. De OESO heeft op 2 april 2009 een overzicht gepubliceerd waaruit de status van de implementatie van de internationale standaard inzake informatie-uitwisseling kan worden afgeleid voor 82 landen.¹³ De internationaal overeengekomen standaard¹⁴ vereist uitwisseling van inlichtingen op verzoek in alle belastingkwesties betrekking hebbende op de uitvoering en handhaving van de eigen belastingwetgeving, zonder daarbij de voorwaarde te stellen van een eigen belastingbelang en zonder daarbij belemmerd te worden door het bankgeheim. Onder andere dit overzicht heeft geleid tot een toename van het aantal bilaterale onderhandelingen inzake informatie-uitwisseling. Landen willen immers van de zogenoemde 'grijze lijst' van de OESO af komen. Om van deze 'grijze lijst' af te komen, dienen landen minimaal twaalf (informatie-uitwisselings)verdragen te hebben gesloten. Op 1 april 2010 heeft de OESO een vernieuwd overzicht gepubliceerd.¹⁵ Daaruit blijkt dat sinds 2 april 2009 maar liefst 29 landen de internatio-

nale standaard hebben geïmplementeerd. Door zich aan de internationaal overeengekomen standaard te conformeren, verklaren landen dat zij bereid zijn om op verzoek voor belastingdoeleinden bancaire informatie uit te wisselen. Dit geldt ook voor Oostenrijk, Luxemburg, België, Zwitserland en Singapore. Deze landen staan namelijk op het OESO overzicht van 1 april 2010.

Ook in Nederland is de trend te zien dat met meer landen informatie wordt uitgewisseld. Zo is overeenstemming over verdragsaanpassing bereikt met onder andere Oostenrijk, Luxemburg, België en Singapore. Ook heeft Nederland op 26 februari 2010 een nieuw belastingverdrag getekend met Zwitserland waarbij de uitwisseling van fiscale informatie een belangrijk onderdeel is, hetzij niet het belangrijkste onderdeel. Het verdrag met Zwitserland regelt dat beide landen op verzoek informatie in belastingzaken uitwisselen. Tot nu toe kon Nederland alleen fiscale informatie opvragen indien er sprake was van belastingfraude, maar nu kan de Nederlandse fiscus alle informatie opvragen die zij relevant acht en die betrekking heeft op de periode na 1 maart 2010. Het Zwitserse bankgeheim staat de Nederlandse fiscus het opvragen van informatie over zwartsparenders dus niet langer in de weg.¹⁶

Buiten de sfeer van de bilaterale belastingverdragen is er ook sprake van een toename van informatie-uitwisselingsovereenkomsten, de zogenoemde Tax Information Exchange Agreements (TIEA's). Sinds januari 2009 zijn ruim meer dan 100 TIEA's wereldwijd afgesloten.¹⁷ Nederland heeft sinds die tijd 20 TIEA's afgesloten.¹⁸ Het betreft hier met name (kleinere) jurisdicties waarmee Nederland geen uitgebreide handelsbetrekkingen en ook geen belastingverdrag heeft. Het TIEA-model gaat uit van informatie-uitwisseling op verzoek. In samenwerking met de FIOD-ECD en de Belastingdienst is een inventarisatie gemaakt van de jurisdicties waarmee informatie-uitwisseling vanuit Nederlands perspectief van belang zou (kunnen) zijn.¹⁹

De toename van samenwerking tussen belastingautoriteiten uit zich ook in het groeiende aantal grensoverschrijdende boekenonderzoeken, de zogenoemde joint en simultaneous examinations (gezamenlijke en gelijktijdige boekenonderzoeken). Een gelijktijdig boekenonderzoek betreft een regeling tussen twee of meer landen om gelijktijdig, ieder op haar eigen

11 Zie: http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/tax_cooperation/mutual_assistance/direct_tax_directive/index_en.htm.

12 IJ. de Nies gaat in zijn artikel 'Europese ontwikkelingen van wederzijdse bijstand en administratieve samenwerking bij belastingheffing' (*WFR* 2009/1217) in op de belangrijkste kenmerken van de conceptrichtlijn tot wijziging van de Bijstandsrichtlijn en de conceptrichtlijn tot wijziging van de Invorderingsrichtlijn.

13 Zie: www.oecd.org/dataoecd/38/14/42497950.pdf.

14 De internationale overeengekomen standaard is ontwikkeld door de OESO in samenspraak met niet-OESO-landen en is onderzocht door de Ministers van Financiën van de G-20 op de bijeenkomst in Berlijn in 2004 en door het VN-comité van Experts in zijn vergadering in oktober 2008.

15 Zie: www.oecd.org/dataoecd/50/0/43606256.pdf.

16 Brief Staatssecretaris van Financiën van 30 september 2009, nr. DGB2009/4690 U, 'Gecoördineerde aanpak buitenlands vermogen en belastingparadijzen', V-N 2009/48.3.

17 Tax administration without borders, blz. 10.

18 Zie overzicht TIEA's en protocollen: www.minfin.nl/dsresource?objectid=79429&type=org (26 februari 2010)

19 Brief Staatssecretaris van Financiën van 30 september 2009, nr. DGB2009/4690 U, 'Gecoördineerde aanpak buitenlands vermogen en belastingparadijzen'.

grondgebied, de fiscale aangelegenheden van een (rechts)persoon of (rechts)personen te onderzoeken waarbij zij een gemeenschappelijk belang of verwante belangen hebben, ten einde alle van belang zijnde inlichtingen die aldus zijn verkregen, uit te wisselen. Een gezamenlijk boekenonderzoek gaat een stap verder. Bij een gezamenlijk onderzoek kunnen landen als het ware 'fysiek' samenwerken. Controlemedewerkers kunnen met hun eigen bevoegdheden werkzaamheden uitvoeren op het grondgebied van het andere land. De samenwerking gaat dus veel verder dan het louter uitwisselen van vragen en antwoorden.²⁰ Hoewel er op dit moment nog relatief weinig grensoverschrijdende boekenonderzoeken plaatsvinden, is het de verwachting dat dit aantal alleen maar zal stijgen, mede als gevolg van de globalisering. Ook in de conceptrichtlijn tot wijziging van de Bijstandsrichtlijn is deze ontwikkeling te zien. Zo biedt de conceptrichtlijn tot wijziging van de Bijstandsrichtlijn de mogelijkheid voor de verzoekende lidstaat om ambtenaren aanwezig te laten zijn op het grondgebied van de aangezochte staat. Er zijn zelfs bevoegdheden opgenomen voor de verzoekende lidstaat om ambtenaren te stationeren op het kantoor van de administratieve autoriteiten in de aangezochte lidstaat waarbij deze ambtenaren ook aanwezig kunnen zijn bij onderzoeken.²¹

Ten vierde blijkt de verdere samenwerking tussen belastingdiensten uit de focus van belastingautoriteiten op tax havens. Uit Ernst & Young's 2009 Global transfer pricing survey volgt onder andere dat transacties met *tax havens* nauwkeurig lijken te worden bekeken door belastingautoriteiten. Formele 'watch lists' zijn steeds gebruikelijker bij belastingdiensten. Zoals hiervoor beschreven, staat informatie-uitwisseling hoog op de agenda van de G-20. Die informatie-uitwisseling richt zich vooral op tax havens.²² Ook in Nederland leidt de focus op tax havens tot meer samenwerking met belastingdiensten in andere jurisdicties. Veel van de TIEA's die Nederland sinds 1 januari 2009 heeft afgesloten, betreffen (voormalige) tax havens in het Caribisch gebied zoals de Bahama's, Grenada en Sint Vincent & de Grenadines. Er is niet alleen sprake van een toename van informatie-uitwisseling, maar er vindt ook steeds meer bilateraal overleg plaats tussen landen over praktische zaken. Belastingdiensten wisselen steeds vaker ervaringen uit en geven elkaar inzicht in hun eigen aanpak. Op deze manier zijn landen beter in staat om van elkaar te leren. Dit leidt tot verbetering van de

werkwijze van belastingdiensten op het gebied van de belastingheffing en -invordering.

2.3 *Hardere aanpak onwettelijk en onwenselijk gedrag*

Zoals hierboven beschreven heeft de economische crisis effect op de belastinginkomsten. De belastingautoriteiten dienen zoveel mogelijk belasting binnen te halen met de beschikbare middelen. Dit heeft tot gevolg dat onwettelijk en onwenselijk gedrag harder wordt aangepakt.

In de eerste plaats is een toename zichtbaar van het aantal sancties dat kan worden opgelegd door belastingautoriteiten. Ook in Nederland is een toename van het aantal fiscale boetes te constateren. De meest in het oog springende boete is de boete die per 1 juli 2009 aan medeplegers, feitelijk leidinggevers en opdrachtgevers kan worden opgelegd. Het is dus sinds 1 juli 2009 op grond van de Vierde tranche Awb mogelijk om adviseurs en bedrijfsfiscalisten te beboeten als deelnemer aan een beboetbaar feit.

Voorts zijn per 1 januari 2010 een aantal strafbare feiten overgebracht naar het boeterecht, zoals het niet voldoen aan de verplichting tot het uitreiken van een dividendnota. De achtergrond hiervan is dat de normschending eenvoudig is vast te stellen en er geen ingrijpende bevoegdheden nodig zijn om te komen tot waarheidsvinding of straftoemeting. Deze boetes bedragen maximaal € 4.920. In de praktijk werden deze 'delicten' niet of nauwelijks strafrechtelijk vervolgd.²³ Aangezien de verwachting is dat deze 'delicten' vanaf 1 januari 2010 wel regelmatig beboet zullen worden, kan met recht gesproken worden van een toename van het aantal sancties.

Per 1 januari 2010 kan de Inspecteur een verzuimboete opleggen voor het niet, gedeeltelijk niet of niet tijdig betalen van een aanslagbelasting. Deze boete bestond voor 2010 alleen ten aanzien van aangiftebelastingen. De wetgever heeft de betalingsverplichtingen voor aanslag- en aangiftebelastingen tegen elkaar afgewogen en deze wegen volgens de wetgever nagenoeg even zwaar.²⁴ Daarom dient de boete voor het niet nakomen van de betalingsplicht voor aanslagbelastingen en aangiftebelastingen even hoog te zijn. De verzuimboete bedraagt net als de verzuimboete bij de aangiftebelasting € 4.920.

Naast een toename van het aantal sancties is er ook sprake van een toename van de intensiteit van de sancties. Ook deze trend is in Nederland te constateren. Zo zijn per 1 januari 2010 alle verzuimboetes in de AWR verhoogd als gevolg van de per die datum

20 Zie: Elvin Hedgpeth and Arjo van Eijdsen, 'Tax authorities increasing collaborative examinations', Bureau of National Affairs, Daily Tax Report, 9 November 2009.

21 Artikel 10 conceptrichtlijn.

22 G20 Summit: An Update on the Move to Greater Transparency and International Cooperation in Tax Matters.

23 E.B. Pechler, 'Het nieuwe Besluit Bestuurlijke Boeten Belastingdienst', NTFR Beschouwingen, april 2010/14.

24 Kamerstukken II 2009/10, 32 128, nr. 3, blz. 34.

ingevoerde vijfjaarlijkse indexatie. Daarnaast is de maximumboete voor het niet dan wel niet tijdig doen van aangifte voor de aanslagbelasting verviervoudigd, een aanzienlijke verzwarende aldus Pechler.²⁵ Pechler spreekt ten aanzien van het boetebeleid per 1 januari 2010 van een aanscherping van het boetebeleid en verwacht dat dit een tendens is die zich zal voortzetten. Een ander voorbeeld van een toename van de intensiteit van de sancties betreft de vergrijpboete van maximaal 300% die de Inspecteur sinds 1 juli 2009 kan opleggen als er opzettelijk of door grove schuld een te laag inkomen uit sparen en beleggen (box 3) is aangegeven (zwartsparenders).

De aanscherping van het sanctiebeleid in Nederland blijkt ook uit de wijzigingen in de inkeerregeling per 1 januari 2010. Voor 1 januari 2010 kon een belastingplichtige die inkeerde niet met vergrijpboetes geconfronteerd worden. Na 1 januari 2010 is dat anders. Het is mogelijk een vergrijpboete te ontlopen als de belastingplichtige binnen twee jaar na het indienen van de onjuiste aangifte alsnog een juiste en volledige aangifte doet, dan wel de juiste en volledige inlichtingen, gegevens of aanwijzingen verstrekt voordat hij weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat de inspecteur met de onjuistheid of onvolledigheid bekend is of bekend zal raken (vrijwillige verbetering). Indien de belastingplichtige na die twee jaar na het indienen van de onjuiste aangifte alsnog een juiste en volledige aangifte doet, dan wel de juiste en volledige inlichtingen, gegevens of aanwijzingen verstrekt voordat hij weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat de inspecteur met de onjuistheid of onvolledigheid bekend is of bekend zal worden, geeft dit aanleiding tot matiging van de vergrijpboete. De boete bedraagt dan 15%. Per 1 juli 2010 wordt de boete verhoogd naar 30%.²⁶

3. Gevolgen

Geconcludeerd kan worden dat particulieren en bedrijven veel meer en veel sneller fiscale risico's lopen en er dus ook veel meer geschillen met belastingdiensten ontstaan. Als gevolg hiervan worden particulieren en bedrijven geconfronteerd met een onverwachte hogere 'cash out' door hogere aanslagen, hogere rente en (fiscale) boetes die kunnen worden opgelegd. De samenwerking tussen belastingdiensten kan tevens leiden tot een kettingreactie die gevolgen kan hebben voor de belastingpositie van de belastingplichtige in andere landen. Resultaten uit een boekenonderzoek in het ene land kunnen bijvoorbeeld door de toegenomen informatie-uitwisseling tussen landen sneller

bekend worden bij belastingautoriteiten in het andere land, hetgeen aanleiding kan zijn om voor de belastingautoriteiten in het andere land ook een boekenonderzoek in te stellen.

De toename van fiscale risico's en geschillen heeft tevens tot gevolg dat beurskoersen van bedrijven onder druk komen te staan hetgeen weer kan leiden tot reputatieschade (mede als gevolg van de toegenomen aandacht in de media voor fiscaliteit). Kortom, de fiscale gevolgen van de hiervoor gesignaleerde trends kunnen aanzienlijk zijn.

4. Aanbevelingen

Om fiscale risico's en geschillen zo veel mogelijk te voorkomen, doet het rapport Tax administration without borders de volgende aanbevelingen, welke met name voor bedrijven relevant zijn.

Benader belastingrisico's en belastinggeschillen vanuit een 'global' perspectief. Het verdient aanbeveling om een 'global' visie en strategie voor fiscale geschillen te ontwerpen. Daarnaast is het van belang om goede relaties te onderhouden met belastingdiensten over heel de wereld. Het is belangrijk om te proberen kennis te krijgen van het beleid, de aanpak en de procedures van belastingautoriteiten.

Voorts verdient het aanbeveling een goed systeem van risk management te ontwerpen dan wel het huidige systeem aan te passen. Hierdoor kan voorkomen worden dat bedrijfsbeslissing genomen worden zonder dat daarbij ook aandacht aan de fiscale gevolgen wordt besteed. Kijk naar de bestaande risico's en geschillen en probeer deze op te lossen. Van belang is om inzicht te krijgen welke geschillen met voorrang moeten worden opgelost en op welke manier. Denk ook toekomstgericht. Welke transacties en beslissingen kunnen eventuele belastinggeschillen veroorzaken? Probeer deze belastinggeschillen te voorkomen. Voer voor de meest belangrijke landen een tax risk assessment uit. Daarmee wordt inzicht verkregen in de meest urgente en belangrijke risico's.

Merk 'tax risk' aan als een 'corporate governance issue'. Informeer de Raad van Bestuur. De Raad van Bestuur moet inzicht krijgen in de tax risk management strategie en in specifieke transacties en aspecten die fiscaal van belang zijn.

Ten slotte verdient het aanbeveling om op de hoogte te blijven van de wijzigingen op fiscaal gebied en van de gevolgen die deze hebben op de 'business' van de onderneming.

Mr. J.A.R. van Eijdsden en S.A. Verhage

Beide auteurs zijn verbonden aan Ernst & Young Belastingadviseurs te Rotterdam en aldaar voorzitter respectievelijk lid van de Adviesgroep Fiscale Procesvoering.

²⁵ E.B. Pechler, 'Het nieuwe Besluit Bestuurlijke Boeten Belastingdienst', *NTRF Beschouwingen*, april 2010/14.

²⁶ Zie de Brief van de Minister van Financiën van 8 april 2010, nr. DGB2010/1595, V-N 2010/18.8.

**Arjo van Eijdsen
Sanne Verhage**

Zijn verbonden aan
Ernst & Young Belastingadviseurs LLP

Tel: 088-4078411
E-mail: arjo.van.eijdsen@nl.ey.com

Tel: 088-4078467
E-mail: sanne.verhage@nl.ey.com

Verschenen in:
Fiscaal Tijdschrift Vermogen 2010
mei 2010 p. 15-19,
een uitgave van SDU te Den Haag

Ernst & Young LLP
Accountancy | Belastingen |
Transacties | Advies

Over Ernst & Young

Ernst & Young is wereldwijd toonaangevend op het gebied van accountancy, belastingen, transacties en advies. Onze 135.000 mensen delen wereldwijd dezelfde waarden en staan voor kwaliteit. Wij maken het verschil door onze mensen, onze cliënten en de samenleving te helpen hun mogelijkheden optimaal te benutten.

Voor meer informatie: www.ey.nl

Disclaimer

Dit bericht is met grote zorgvuldigheid samengesteld. Voor mogelijke onjuistheid en/of onvolledigheid van de hierin verstrekte informatie aanvaardt Ernst & Young geen aansprakelijkheid, evenmin kunnen aan de inhoud van dit bericht rechten worden ontleend.

© Ernst & Young 2010